

слабо негодованието, което той е чувствувалъ камъ турските подвиги, той и не подозрѣвалъ, че ще го обвинятъ въ желание да порази читателите съ трѣскави ефекти, които дѣйствуватъ непрятно върху нервите на образованите хора.“ Въ отговоръ на това обвинение, прибавя той, мога само да кажа, че у бжлгарските жени и дѣца, подхвърлени отъ турците на всевъзможни мъки, така също имаше нерви, и че при бездѣйствието, даже отричението на станалите фактове отъ страна на турското правителство, оставаше ми само да извѣстя на английския народъ и на сичкия свѣтъ за ония дѣйствия на турците, за които и до сега не мога да си припомня безъ ужасъ и негодование. Това обрѣщане камъ народното сърдице не остана безплодно: Англия направи на Бжлгария материална помощ до 50.000 лири стерлинги и нравствена, която, надѣвамъ са, съхвършено ще измѣни бжджцето на тоя страждущий, мъченически народъ,“

Остава ни да кажиме нѣколко думи за достовѣрността на съобщаваните отъ Макгахана свѣденія; той са е ползувалъ съ материали отъ първи ръце и е основавалъ сичките приведени отъ него фактове върху свидѣтелствата на иностранныте консули, на нѣмските по желѣзницата чиновници, американските мисионери, най-сѣтнѣ на самите пострадали бжлгаре и тѣхните джелати — турците. Справедливостъта на описваната отъ него картина напълно са потвърждава отъ официалния отчетъ на Беринга, който не до тамъ съчувствува на бжлгарете, отъ протокола, съставенъ отъ князя Цертелева и Скайлера, а най-вече отъ подробното Скайлерево донесение на амери-